

פגיעה בהולך רגל - משמעותה והעונש בצידה

למרבה הצער, חלה בתקופה האחרונה מגמת עלייה מדאיגה בכמויות הנפגעים כתוצאה מתאונות דרכים. לא מעט מתאונות אלו כוללות פגיעות בהולכי רגל, שהן גם הקטלניות ביותר, בין היתר בגלל פגיעותם של ההולכים אשר בניגוד לנהגים אינם מוגנים על ידי שכבות פח החוצצות בינם לבין הסביבה. עו"ד אסף דוק מסביר על יסודות עבירת פגיעה בהולך רגל ומרכיביה, העונשים בצידה וכן התייחסות בתי המשפט אליה.

בזמן שהולך רגל חוצה מעבר חצייה, זהו דבר ידוע שאין להפריע לו ויש לאפשר לו לחצות בבטחה. פקודת התעבורה מחייבת זאת, ובתי המשפט מתייבטים לרוב לצידם של הולכי הרגל כאשר מובאת לפתחם סוגיה זו. במידה ונהג מפריע להולך רגל לחצות מעבר חצייה בבטחה, צפוי שישלם קנס על המעשה בסכום של כמה מאות שקלים. במידה ואי מתן זכות הקדימה גרמה לפגיעה בהולך, הנהג עשוי להיות מואשם בעבירה של נהיגה ברשלנות.

החשיבות של מעבר החצייה

מעברי חצייה אשר הוגדרו בפסיקה של השופט חשין כ"מקדשם של הולכי הרגל", הינם אזורים שמחד גיסא יש להישמר בהם מכל משמר מנסיעה לא זהירה, אמנם מאידך מתרחשים בהם פגיעות רבות בהולכי רגל. על פי תקנה 51 לתקנות התעבורה, על נהג לנסוע במהירות סבירה תוך שהוא מתחשב בתנאי הדרך, התנועה וכלל הנסיבות, תוך שהוא משמר שליטה מוחלטת על רכבו. דברים אלו תקפים ביתר שאת במצבים בהם יש בקרבה מעברי חצייה.

בתקנה 52 לתקנות התעבורה יש קביעה מפורשת שבזמן שהרכב מתקרב למעבר חציה, על הנהג להאט ואף לבצע עצירה במידה ויש צורך. תקנה 67(א) מוסיפה על כך ומציינת כי בזמן שהרכב מתקרב למעבר חצייה והולכי רגל חוצים אותו, הנהג מוכרח לאפשר להם להשלים את המעבר בבטחה, ואם יש צורך יעצור את רכבו עצירה מוחלטת.

אי לכך, פגיעה בהולך רגל במעבר חצייה גורמת כמעט באופן מיידי להרשעת הנהג. פעם אחר פעם, שופטים התייחסו לאחריות הנהג להישמר בקרבת מעבר חצייה, וטענות כגון שטח ראייה מת, רכב שחסם את שדה הראייה - נדחו על הסף. גם במידה והולך הרגל "התפרץ" לכביש, אחריותו של הנהג להאט מראש ולצפות את האפשרות בה הולך רגל יתפרץ, או פשוט יממש את זכותו לחצות למרות הרכב "השועט" אל מעבר החצייה, מתוך הנחה שזה יעצור לו. ניתן לומר אם כך כי מדובר ב"תיק אבוד"? לא בהכרח.

האם תמיד האשמה תוטל על הנהג?

חשוד לדעת, שהאשמה לא תוטל אוטומטית על הנהג. במידה והתפרץ הולך הרגל אל הכביש מבלי להפעיל שיקול דעת, וזאת למרות האחריות הגדולה והכמעט בלעדית שמטיל המחוקק ובית המשפט על כתפי הנהגים במקרה של פגיעה בהולך רגל - הרשעתם לא תהיה אוטומטית, וקיימות דרכים להתגונן כנגד כך, כפי שיפורט בהמשך.

מה העונש הצפוי לנהג שפגע בהולך רגל?

במקרה שבו פגיעתו של הולך הרגל הינה פגיעה משמעותית, אזי העונש שצפוי לנהג שפגע בו יכול גם להגיע עד כדי מאסר. במידה ומדובר על תאונה של פגע ברח - במסגרתה הנהג נס מהמקום לאחר שהתרחשה התאונה, עונשו יכול לזנק עד ל-14 שנות מאסר בפועל. אמנם, ישנם מצבים מסוימים בהם הרכב מצוי בקרבת מעבר החציה, הנהג מופתע והוא אינו יכול לעצור את רכבו גם כשהוא נוהג במהירות סבירה. במצב כזה, בית המשפט עשוי לגלות התחשבות ואף לא להאשים את הנהג בפגיעה. אם כי המגמה הרווחת

במרבית הפסיקות הינה להטיל על הנהג את האחריות לתשומת לב מרבית כשהוא בקרבת מעבר חצייה ולצפות להתפרצות של הולך רגל (במצבים כאלו עולה החשיבות של ייצוג משפטי מקצועי של עורך דין לתעבורה). אי לכך, מעבר לאחריותו של הנהג להאט או לעצור כשהוא מתקרב למעבר חצייה, אחריותו של הולך הרגל היא לא לרדת למעבר החצייה במידה והוא מבחין ברכב מתקרב. בכל מקרה, אסור לנהג בשום אופן לעזוב את מקום התאונה לאחר שהתרחשה.

כיצד ייחוש גובה הפיצויים שהנהג הפוגע יצטרך לשלם?

במידה והנהג נמצא אשם בפגיעה, ישוקללו מספר נתונים בכדי להגיע למסקנה מה גובה הקנס שעל הנהג הפוגע לשלם:

1. קריטריון של גיל: מהו גילו של האדם שנפגע בתאונה.
2. קריטריון של דרגת הפגיעה: האם הפגיעה היא קלה, בינונית או חמורה.
3. הוצאות רפואיות: האם עקב הפגיעה הנפגע נאלץ לשלם כסף רב על הוצאות רפואיות.
4. כאב: עד כמה גדול הכאב שסובל ממנו הנפגע כתוצאה מהפגיעה.

כיצד על הולך רגל לנהוג במידה והוא נפגע על ידי רכב?

למרבה הצער, ברוב המוחלט של תאונות בהן נפגע הולך רגל, הדבר יסתיים גם בפגיעה פיזית חמורה, וייתכן שגם פגיעה נפשית. רוב הולכי הרגל הנפגעים יפונו באמבולנס ומיד לאחר התאונה יגיעו לבית חולים לשם קבלת טיפול. אמנם, גם במידה ואדם הוא בר מזל ולא נפגע באופן בו נדרש אשפוז, עליו כן להגיע למוסד מוכר לביקורת רופא, בכדי לתת את מלוא הפרטים על מה שארע, כדי שאלו ישמשו אותו בהמשך.

למרות הכתוב למעלה, במצב של תאונה בה נפגע הולך רגל, יש חשיבות שישמור על קור רוח ושיקול דעת, למרות הזעזוע וההלם. הדברים החשובים ביותר לעשות (מלבד לקרוא לעזרה ולשמור על בריאותכם), הם אלה:

1. במידה ומצבכם הפיזי מאפשר את זה, רשמו בפניכם את כל הפרטים של הרכב שפגע בכם. זה כולל את שמו המלא של הנהג ומספר תעודת הזהות שלו, המספר שעל לוחית הרישוי, פרטי החברה המבטחת ומספר פוליסת החובה של הנהג.
2. במידה ולתאונת הדרכים היו עדים, חשוב שתבקשו את הפרטים שלהם, שמותיהם, מספרי התעודות שלהם ופרטי התקשרות איתם. בזמן קבלת טיפול רפואי ראשוני עליכם לזכור את הדברים הבאים: חשוב שתציינו בפני מי שמטפל בכם שהפגיעה נגרמה בעקבות תאונה דרכים. דעו שפרט זה נכתב בתיק הרפואי - שממנו מומלץ לשמור העתק.
3. בזמן שאתם נבדקים על ידי רופא, תסבירו לרופא בצורה ברורה ביותר כל תחושה פיזית שאתם חווים, כתוצאה מהפגיעה. ודעו שכל התלונות שלכם זכו להתייחסות, נבדקו, וכן נרשמו בתיקכם הרפואי. לרישום בתיק הרפואי יש חשיבות גדולה, אם וכאשר תרצו בעתיד להגיש תביעת פיצויים.

האם יש מה לעשות במקרה של תאונת פגע וברח בהולך רגל?

מטבע הדברים, ומטבע האדם, לא מעט מהתאונות בהם מעורב הולך רגל הינם תאונות של פגע וברח. הלחץ וההלם של נהג כאשר הוא רואה הולך רגל שרוע על הכביש, לא פעם גורמים להימלטותו מבלי שיגיש עזרה לפצוע. במקרה כזה, די ברור שהנהג הדורס לא ישאיר את פרטיו האישיים וכן את הפרטים של חברת הביטוח שלו. האם במצב כזה יש מה לעשות? התשובה היא כן. במקרה זה, בו אין להולך הרגל שנפגע את פרטי הנהג הבורח, הוא יכול לתבוע את הפיצויים שמגיעים לו, מידי תאגיד "קרנית". מדובר על קרן

מיוחדת שהוקמה במסגרת חוק הפיצויים לנפגעים של תאונות דרכים, שמטרתה לפצות את נפגעי תאונות הדרכים שאין ביכולתם לתבוע את חברת הביטוח של בעל הרכב הפוגע, מכל סיבה שהיא, לרבות תאונות של פגע וברח. בכדי להגיש את התביעה יש להצטייד בדברים הבאים:

- א. שמותיהם ופרטיהם האישיים של אנשים אשר היו עדים לתאונה, כולל מספרי טלפון.
- ב. מסמכים רפואיים ואישורים החל מיום הפגיעה ואחריה.
- ג. רישום מדויק של הנסיבות בהן ארעה התאונה, כולל פרטי זיהוי של הרכב הפוגע.
- ד. יש לפנות מיידית למשטרת התנועה בכדי שתחקור את האירוע.

עבירות פגיעה בהולכי רגל בראי הפסיקה

החשיבות של ייצוג משפטי יעיל במצב בו הינך נחשד בפגיעה בהולך רגל, באה לידי ביטוי בת"ד **8522-08-11**. בתיק זה, הוגש נגד הנאשם כתב אישום המטיל עליו אחריות לגרימה של תאונה דרכים, בעקבות כך שלא נתן אפשרות להולכת רגל לסיים את חציית מעבר החצייה. התקנות עליהן הוא לכאורה עבר הינן תקנת התעבורה 67(א), וסעיפים 38(ב) וכן 62(2), בפקודת התעבורה.

ביוני 2010 בשעות הבוקר, הנאשם נסע בבני ברק על קטנוע. כשהתקרב לצומת בה רצה לפנות, היה מעבר חצייה הממוקם צמוד לצומת. באותו זמן, הולכת רגל חצתה את מעבר החצייה וגרמה לו לבלום את האופנוע ולעצור. השניים לא נפלו ונותרו לעמוד. הנאשם ירד מהאופנוע, בדק שהיא בסדר והמשיך בנסיעה. לאחר מכן הולכת הרגל הלכה לחדר מיון בבית חולים, שם התלוננה על כאבים ברגלה השמאלית. התיק נסגר בכך שהנהג לא הורשע מתוך חמת הספק, עקב כך שלאחר בית המשפט לתעבורה עבר על עדויות עוברי אורח, והתשריטים שנערכו בנוגע למקום. לאחר בחינה זו, קבע בית המשפט שלא ניתן להוכיח שהתאונה קרתה במעבר החצייה המצויר. כמו כן, בית המשפט ציין שהיה קשה להכריע בין גרסת הנהג לגרסת הולכת הרגל. כמו כן, לדברי השופט לא הייתה כל ראייה לכך שהנהג נהג באופן רשלני או לא זהיר.

מלבד תיק זה, קיימות דוגמאות נפוצות בהם פגיעה בהולך רגל, במיוחד כשזוהי פגיעה קטלנית, מסתיימת בהרשעת הנהג. כך, בע"פ **70642/08**, כבוד השופטת דבורה ברלינר התייחסה לטענתו של הנאשם על כך שהאדם אשר נדרס על ידו למוות התפרץ לכביש, באופן הבא: "גם אם נקבל את ההנחה לפיה המנוח (שהיה הולך רגל בתיק הנידון) התפרץ באופן מפתיע לכביש, עדיין קיים קשר סיבתי ומשפטי בין הרשלנות של הנהג לבין התרחשותה של התאונה". מדבריה של השופטת עולה המסקנה שגם הנפגע הולך הרגל התנהג באופן רשלני, עדיין קיים קשר סיבתי בין התנהגות הנהג לבין קיום התאונה. מכך עולה, שאחריות המשפטית מוטלת כמעט בלעדיות על כתפי הנהג, במיוחד כשמדובר במעבר חצייה.

היית מעורב בתאונה בה נפגע הולך רגל?

העבירה של פגיעה בהולכי רגל נחשבת לחמורה ביותר. הולכי רגל הם הגורמים הפגיעים ביותר בכביש, ולכן הם גם אילו שיש לשמור עליהם מכל משמר. התקנות וסעיפי החוק השונים מחמירים מאוד עם נהג שפוגע בהולך רגל, פגיעה שכמעט תמיד מסתיימת בפגיעה לא פשוטה. מדובר בעבירה בה ישנה חשיבות רבה בהוכחת הנזק, באם נגרם להולך הרגל, אשר ישפיע בצורה ניכרת על הפיצויים המגיעים לפצוע. מצדו של הנהג הפוגע לעומת זאת, מדובר בתסבוכת משפטית לא פשוטה, במיוחד במצבים המחמירים זאת כגון חשד לפגע וברח, או לפגיעה שהתרחשה במעבר חצייה.

אם היית מעורב בתאונה בה נפגע הולך רגל, בין אם אתה הנהג הפוגע או הולך הרגל הפצוע, החשיבות של יצירת קשר עם עורך דין לתעבורה היא גדולה ביותר. עורך דין לתעבורה ידע להציג את גרסתך באופן הברור והאמין ביותר, וידאג לכך שהאינטרסים שלך ישמרו בבית המשפט. בין אם אלו להרשיע את הנהג הפוגע, תוך השגת פיצויים ומקסימליים, ובין אם זה להוכיח שהפגיעה לא ארעה באשמתך, דבר שיכול להציל אותך מגזר דין קשה, תשלומי פיצויים כבדים ואף מתקופה ממושכת מאחורי סורג ובריח.

15/11/2019

077-5006206

052-6885006

פגיעה בהולך רגל - משמעותה והעונש בצידה

משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לנאשמים המואשמים בעבירות תנועה מזה תקופה ארוכה ובכך שומרים נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת לשימוע בפני פסילה או השבתה מנהלית או דיון בבית משפט לתעבורה פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאירו פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.